आवर्त्तक पु० आवर्त्तएव स्वार्थे कन् । १मेघाधिपभेदे "रजनिकरविम्बचुम्बितावर्त्तकाम्बुदविडम्बकेन" काद० । तदीयास्तोयदेष्वद्य पुष्करावर्त्तकादिषु" कुमा० जातं वंशे भुवनविदिते पुष्कराकर्त्तकानाम्" मेघदू० । आवर्त्त इव कायति कै-क । २आवर्त्ताकारे आवर्त्तशब्दोक्ते अश्वरोमचिह्नभेदे आवर्त्तयति आ-वृत-णिच् ण्वुल् । ३पुनः पुनराघट्टके त्रि०

आवर्त्तकी स्त्री आवर्त्त इव कायति प्रकाशते कै-क-गौ० ङीष् । कोङ्कणे (भगतवल्ली) प्रसिद्धे लताभेदे सा तु विषाणाकारा रक्तपुष्पी रङ्गाकारा पीतकीलकयुक्ता चर्म्मरञ्जनकारिणी "कषायाम्ला शीतवीर्य्यकारिणी पित्तनाशिनी" वैद्य० २भद्रदन्तिकायां च राजनि० ।

आवर्त्तन न० आ+वृत-आधारे ल्युट् । सूर्य्यस्य पश्चिमदिगवस्थितच्छायायाः १पूर्व्वदिग्गमनसमये मध्याह्नकाले "आवर्त्तनात्तु पूर्व्वाह्णोऽपराह्णस्तु ततःपरम्" स्मृतिः । "आवर्त्तनसमीपे वा वृद्धिश्राद्धमुपक्रमेत्" स्मृतिः आ+वृत-णिच्-भावे ल्युट् (आओटान)२आलोडने ३गुणने च धातूनां ४द्रावणे(गलान) । आवर्त्तयति संसारचक्रम् आ+वृत-णिच्-कर्त्तरि ल्यु । ५विष्णौ "आवर्त्तनोनिवृत्तात्मा" विष्णु सह० ६जम्बुद्वीपोपद्वीपभेदे च । आवर्त्त्यतेऽनया ल्युट् ङीप् । ७दर्व्याम् स्त्री आधारे ल्युट् ङीप् । (सुचि) धातुद्रव्यद्रावणाधारे ८मूषायाम् स्त्री करणे ल्युट् । ९वेष्टने प्राचीरादौ न० ।

आवर्त्तनीय त्रि० आ+वृत-णिच्-अनीयर् । १द्रावणीये धात्वादौ २आलोड्ये दुग्धादौ गुण्ये ३अङ्कादौ च । पुनः पुनः४पाठ्ये पदादौ च । "लिङ्गिपदमावर्त्तनीयम्" सा०कौ०

आवर्त्तमणि पु० आवर्त्ताकारो मणिः । राजावर्त्तमणौ ।

आवर्त्तिक त्रि०आवर्त्तः प्रयोजनमस्य ठक् । आवर्त्ताकारधूमसाधने धूपादौ "आवर्त्तिकाङ्गुलुभिर्धूपैरामोदिमन्दिरे" काशी० ।

आवर्त्तित त्रि० आ+वृत-णिच्-क्त । १कृतावर्त्तने दुग्धादौ द्राविते २धात्वादौ, ३गुणिते ४अभ्यस्ते च । आवर्त्तो जातोऽस्य तार० इतच् । ५जातावर्त्ते जलादौ ।

आवर्त्तिन् त्रि० आ+वृत-णिनि । १पुनःपुनर्वर्त्तनशीले "आब्रह्मभुवनाल्लोकाः पुनरावर्त्तिनोजनाः" गीता "कालान्तरावर्त्तिशुभाशुभानि" [illegible] । णिच्-णिनि । आवर्त्तके २द्रावके ३दुग्धादेरावर्त्तके स्त्रियामुभयतो ङीप् ।

आवर्त्तिनी स्त्री आवर्त्तः षट्शृङ्गाकारवेष्टनमस्त्यस्याः इनि ङीप् । अजशृङ्गीवृक्षे राजनि० ।

आव(ब)र्हित त्रि० आ+वृह-उद्यमे णिच्-क्त आ+बर्ह-हिंसायां क्त वा । उत्पाटिते उन्मूलिते ।

आव(लि)ली स्त्री आ+वल-इन् वा ङीप् । १श्रेणौ सजातीयसमुदायेन कृतपङ्क्तौ "वृक्षावलिः धनावलिरिति । "के वा न सन्ति भुवि तामरसावतंसा हंसावलीवलयिनो जलसन्निवेशाः" उद्भटः । "द्विजावलीबालनिशाकरांशुभिः" माघः । "व्यलोकयच्चम्पककोरकावलीः" नैष० २परम्परायाञ्च । [च ।

आवलित आ+वल-चलने क्त । ईषच्चलिते सम्यक्चलिते

आवशीर पु० अवशीरदेशेभवः तस्य राजा वा अञ् । १अवशीरदेशभवे जने २तन्नृपे च । "आवशीरांश्च योधांश्च अहिच्छत्रं च योधयन्" भा० व० २५३ । स च देशः वत्सभूमेः पूर्व्वदिग्वर्त्ती "पूर्व्वां दिशं विनिर्ज्जित्य वत्सभूमिं तथागमत्" इत्यनन्तरश्लोके पूर्व्वां दिशमित्यभिधानात् ।

आवश्यक न० अवश्यं भावः मनोज्ञा० वुञ् । १अवश्यंभावे नैयत्ये "ण्य आवश्यके" पा० अवश्यं भवः बा० २वुञ् २नियते त्रि० "एतेष्वावश्यकस्त्वसौ" भाषा० ३अवश्यकर्त्तव्ये नियमात् कर्त्तव्ये "उत्थायावश्यकं कृत्वा कृतशौचः समाहितः" मनुः । कालप्रतीक्षाराहित्येन ४निरवकाशे च "नेहेतात्र विशेषेज्यामन्यत्रावश्यकाद्विधेः" पु० "आवश्यकात् निरवकाशात्" मल०त०रघु० ।

आवश्यपुत्रक न०न वश्यः अवश्यः पुत्रः तस्य भावः मनोज्ञा० वुञ् । पुत्रस्य वश्यत्वाभावे ।

आवसति स्त्री वसत्यत्र गृहे वसतिः रात्रिः सम्यक्वसतिः प्रा० स० । निशीथे वसतेः सम्यक्त्वञ्चावश्यगृहवासयोग्यत्वं तच्चार्द्धरात्रेऽवश्यं भवतीति तस्य तथात्वम् ।

आवसथ पु० आवसत्यत्र आ+वस-अथच् । १वसतिस्थाने, २विश्रामस्थाने ३ग्रामे ४व्रतभेदे च । तत्र वासस्थाने "दूरादावसथान्मूत्रं दूरात् पादावसेचनम्" मनुः विश्रामस्थाने । "आसनावसथौ शय्यामनुव्रज्यामुपासनाम्" मनुः विश्रामस्थाने "स किलाश्रममन्त्यमाश्रितो निवसन्नावसथे पुराद्बहिः" रघुः । ग्रामे "सहसर्व्वत आवसथान् मापयाञ्चक्रे" छा०उ० । ५आर्य्याच्छन्दोरचिते कोषभेदे । [गृहस्थे ।

आवसथिक त्रि० आवसथे गृहे वसति ठण् स्त्रियां ङीप् ।

आवसथ्य पु० अवसथस्यायं ञ्य । १गृहसम्बन्धिनि लौकिकेऽग्नौ "आवसथ्यं द्विजाः प्राहुर्दीप्तमग्निं महाप्रभम्" भा०व० २१अ० । "आवसथ्यस्तथाधाने" इत्युक्ते